

КЫРГЫЗ-ТҮРК “МАНАС”
УНИВЕРСИТЕТИ
KIRGIZISTAN-TÜRKİYE
MANAS ÜNİVERSİTESİ

MANAS Journal of
Social Studies

MANAS Sosyal
Araştırmalar Dergisi

e-ISSN/ISSN 1694-7215

**Kırgızistan-Türkiye Manas
Üniversitesi**
Kyrgyz-Turkish Manas University

MANAS Journal of Social Studies - MJSS

Uluslararası Hakemli Bilimsel Dergi

MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi - MSAD

International, Peer Reviewed Scientific Journal

e-ISSN/ISSN: 1694-7215

Yayın Sıklığı
Yılda dört kez (Ocak, Nisan, Temmuz, Ekim)

Yayın Türü
Yaygın Süreli

Yayın Dili
Türkçe, İngilizce, Kırgızca ve Rusça

Publication Frequency
Four times annually in January, April, July, October

Publication Type
Serial, Quarterly

Publication Language
Turkish, English, Kyrgyz and Russian

SAHİBİ

OWNERS

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi adına

on behalf of Kyrgyz-Turkish Manas University

Rektör / Rector – Prof. Dr. Alpaslan CEYLAN

Rektör Vekili / Pre Rector – Prof. Dr. Almaz İBRAYEV

BİLİMSEL YAYIN KOORDİNATÖRÜ

SCIENTIFIC PUBLICATION COORDINATOR

Prof. Dr. Recai DOĞAN

Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan

BAŞ EDİTÖR

EDITOR IN-CHIEF

Prof. Dr. Recai DOĞAN

Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan

YARDIMCI EDİTÖR

ASSOCIATE EDITOR

Assoc. Prof. Dr. Seyil NAJİMUDİNOVA

Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan

YAYIN KURULU

EDITORIAL BOARD

Prof. Dr. Recai DOĞAN

Prof. Dr. Mehmet Arif ÖZERBAŞ

Prof. Dr. Alpaslan AŞIK

Doç. Dr. Seyil NAJİMUDİNOVA

Doç. Dr. Azamat MAKSÜDÜNOV

Doç. Dr. Erkan EFİLTİ

Yard. Doç. Dr. Naringül MARGAZIYEVA

ALAN EDİTÖRLERİ	SECTION EDITORS
Din Bilimleri <i>Theology</i>	Prof. Dr. Recai DOĞAN <i>Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan</i>
Edebiyat <i>Letters</i>	Prof. Dr. Ozan YILMAZ <i>Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan</i>
Eğitim <i>Education</i>	Prof. Dr. Mehmet Arif ÖZERBAŞ <i>Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan</i>
Güzel Sanatlar <i>Fine Arts</i>	Prof. Dr. Mehmet ÖZKARCI <i>Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan</i>
Muhasebe ve Finansman, Yönetim Bilgi Sistemleri <i>Accounting and Finance, Management Information Systems</i>	Prof. Dr. Gökhan ÖZER <i>Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan</i>
Sosyoloji <i>Sociology</i>	Prof. Dr. Ertan ÖZENSEL <i>Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan</i>
Spor Bilimleri <i>Sport Sciences</i>	Prof. Dr. Fikret SOYER <i>Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan</i>
Arkeoloji <i>Archaeology</i>	Prof. Dr. Nezahat CEYLAN <i>Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan</i>
Tarih <i>History</i>	Prof. Dr. Alpaslan AŞIK <i>Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan</i>
Uluslararası İlişkiler ve Siyaset Bilimi <i>International Relations and Political Science</i>	Prof. Dr. Yunus Emre GÜRBÜZ <i>Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan</i>
Ekonomi Bilimi, Kamu Ekonomisi <i>Economics, Public Economics</i>	Assoc. Prof. Dr. Cunus GANİEV <i>Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan</i>
İşletme, Yönetim ve Organizasyon <i>Business, Management and Organization</i>	Assoc. Prof. Dr. Seyil NAJİMUDİNOVA <i>Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan</i>
Medya ve İletişim <i>Media and Communication</i>	Assoc. Prof. Dr. Gökçe YOĞURTÇU <i>Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan</i>
Pazarlama <i>Marketing</i>	Assoc. Prof. Dr. Azamat MAKSÜDÜNOV <i>Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan</i>
Psikoloji <i>Psychology</i>	Assoc. Prof. Dr. Erkan EFİLTİ <i>Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan</i>
Kamu Yönetimi <i>Public Administration</i>	Assoc. Prof. Dr. Uğur ÜNAL <i>Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan</i>
Turizm <i>Tourism</i>	Assist. Prof. Dr. Naringül MARGAZIYEVA <i>Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan</i>
Dil Çalışmaları <i>Language Studies</i>	Assist. Prof. Dr. Serdar DAĞISTAN <i>Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan</i>
Felsefe <i>Philosophy</i>	Dr. Abdıraşit BABATAYEV <i>Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan</i>

- Prof. Dr. Abdullah GÜNDOĞDU - Ankara University / Türkiye
Prof. Dr. Abdullah KARAÇAY - Akdeniz University / Türkiye
Prof. Dr. Ahmet Cevat ACAR - Turkish Academy of Sciences / Türkiye
Prof. Dr. Ahmet TAŞAĞIL - Yeditepe University / Türkiye
Prof. Dr. Ali ABISHEV - Kazakh Economics University / Kazakhstan
Prof. Dr. Alisher RASULEV - Institute of Economics / Uzbekistan
Prof. Dr. Anvarbek MOKEEV - Kyrgyz-Turkish Manas University / Kyrgyzstan
Prof. Dr. Ayşegül Asuman AKDOĞAN - Kyrgyz-Turkish Manas University / Kyrgyzstan
Prof. Dr. Ercan OKTAY - Karamanoğlu Mehmetbey University / Turkey
Prof. Dr. Cemal SEZER - Sakarya University / Türkiye
Prof. Dr. Celaledin SERİNKAN - Pamukkale University / Türkiye
Prof. Dr. Ceyhun Vedat UYGUR - Pamukkale University / Türkiye
Prof. Dr. Cusup PİRİMBAYEV - Kyrgyz-Turkish Manas University / Kyrgyzstan
Prof. Dr. Engin YILDIRIM - T.C. Supreme Court / Türkiye
Prof. Dr. Ercan SIRAKAYA - University of South Carolina / USA
Prof. Dr. Erdener KAYNAK - Penn State University / USA
Prof. Dr. Fevzi OKUMUŞ - University of Central Florida / USA
Prof. Dr. Feyzullah EROĞLU - Pamukkale University / Türkiye
Prof. Dr. Fırat YALDIZ - Necmettin Erbakan University / Türkiye
Prof. Dr. Gülden SAĞOL YÜKSEKKAYA - Marmara University / Türkiye
Prof. Dr. Goudarz SADEGHI - University of Mohaghegh Ardabili / Iran
Prof. Dr. H. Mustafa PAKSOY - Kilis Yedi Aralık University / Türkiye
Prof. Dr. Hakan TAŞ - Marmara University / Türkiye
Prof. Dr. Hasan VERGİL - İstanbul University / Türkiye
Prof. Dr. K. Makhmad UMAROV - Institute of Economics / Tajikistan
Prof. Dr. Kaisyn KHUBİEV - M. V. Lomonosov Moscow State University / Russia
Prof. Dr. Kubat TABALDİYEV - Kyrgyz-Turkish Manas University / Kyrgyzstan
Prof. Dr. Layli UKUBAYEVA - Kyrgyz-Turkish Manas University / Kyrgyzstan
Prof. Dr. Levent ALTINAY - Oxford Brookes University / UK
Prof. Dr. Mehmet AYDIN - Ondokuz Mayıs University / Türkiye
Prof. Dr. Mehmet BALCILAR - Eastern Mediterranean University / North Cyprus Turkish Republic
Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM - International Balkan University / Türkiye
Prof. Dr. Mehmet ŞİŞMAN - Fatih Sultan Mehmet University / Türkiye
Prof. Dr. Meltem ONAY - Dokuz Eylül University / Türkiye
Prof. Dr. Metin BAYRAK - Atatürk University / Türkiye
Prof. Dr. Murat TAŞDAN - Kafkas University / Türkiye
Prof. Dr. Mustafa KÖYLÜ - Ondokuz Mayıs University / Türkiye
Prof. Dr. Mustafa MIYNAT - Celal Bayar University / Türkiye
Prof. Dr. Muzaffer UYSAL - Virginia Polytechnic Institute / USA
Prof. Dr. Nuriddin KAYUMOV - Tajikistan Academy Of Sciences / Tajikistan
Prof. Dr. Orazaly SABDEN - Institute of Economics / Kazakhstan
Prof. Dr. Orhan Kemal TAVUKÇU - Recep Tayyip Erdoğan University / Türkiye
Prof. Dr. Ömer Selçuk EMSEN - Atatürk Üniversitesi University / Türkiye
Prof. Dr. Polina ANANCHENKOVA - Academy of Labour and Social Relations / Russia
Prof. Dr. Rahman ALSHANOV - Turan University / Kazakhstan
Prof. Dr. Selahattin SARI - Beykent University / Türkiye
Prof. Dr. Selçuk EMSEN - Atatürk University / Türkiye
Prof. Dr. Shakir ULLAH - Stratford University / USA
Prof. Dr. Şeyhmus Recai TEKOĞLU - Dokuz Eylül University / Türkiye
Prof. Dr. Tatiana PYSHKINA - Academy of Economic Studies of Moldova / Moldova
Prof. Dr. Tohtar ESİRKEPOV - Turan University / Kazakhstan
Prof. Dr. Tuncay AYAS - Sakarya University / Türkiye
Prof. Dr. Tuncer BÜLBÜL - Trakya University / Türkiye

Prof. Dr. Turar KOYCHUEV - National Academy of Sciences / Kyrgyzstan
Prof. Dr. Elena BONTA - University "Vasile Alecsandri" of Bacau / Romania
Prof. Dr. Yahya ALTINKURT - Muğla Sıtkı Koçman University / Türkiye
Prof. Dr. Yücel ÖKSÜZ - Ondokuz Mayıs University / Türkiye
Prof. Dr. Yüksel EKİNCİ - University of Portsmouth / UK
Prof. Dr. Nezahat CEYLAN - Balıkesir University / Türkiye
Prof. Dr. Oktay ÖZGÜL - Yalova University / Türkiye
Prof. Dr. Yavuz GÜNAŞDI - Atatürk University / Türkiye
Prof. Dr. İbrahim ÜNGÖR - Erzincan Binali Yıldırım University / Türkiye
Prof. Dr. Akın BİNGÖL - Kafkas University / Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Nurdin USEEV - Uluslararası Türk Akademisi / Kazakhstan
Dr. Cıldız ÇİMANOVA - Kyrgyz-Turkish Manas University / Kyrgyzstan

REDAKSİYON	REDACTION
Türkçe Ayşe ADIGÜZEL, Murat ATAR, Özkan ÇELİK	Turkish <i>Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan</i>
Kırgızca Venera TURATBEK KIZI, Toyçubay ÜSÖNALİYEV	Kyrgyz <i>Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan</i>
İngilizce Gulnara APSAMATOVA, Aida ASILBEKOVA, Tolkun MUSAEVA, Aynura AHMADOVA, Zarina CAYLOBAYEVA.	English <i>Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan</i>
Rusça Anara BAYIZBEKOVA	Russian <i>Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan</i>
TEKNİK EDİTÖR	TECHNICAL EDITOR
Kayahan KÜÇÜK Yusuf GÜNDÜZ	<i>Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan</i>
YAZIŞMA ADRESİ	CORRESPONDENCE ADDRESS
Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Cengiz Aytmatov Caddesi 56, 720044, Bişkek/Kırgızistan	Kyrgyz-Turkish Manas University Editor in Chief MANAS Journal of Social Studies 56 Chyngyz Aitmatov Avenue, 720044, Bishkek, Kyrgyzstan
İLETİŞİM	CONTACTS
e-mail: mjssmanas@gmail.com, recai.dogan@manas.edu.kg Tel: +996 (312) 49 27 63 (65, 69, 70, 74, 58) +996 (312) 54 19 41-47 Fax: +996 (312) 49 27 61, 81-89	
WEB SAYFASI	WEB PAGE
http://journals.manas.edu.kg/mjsr/index.php http://dergipark.gov.tr/mjss	

MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi
Dizinleme

MANAS Journal of Social Studies (MJSS)
is indexed and abstracted in

ULAKBİM TR Dizin

The European Reference Index for the
Humanities and the Social Sciences
(ERIH PLUS)

Türk Eğitim Endeksi

Araştırmax Bilimsel Yayın İndeksi

Open Academic Journals Index

Academic Resource Index

Scientific Indexing Services (SIS)

Central & Eastern European Academic Source
Database

SOBIAD, Sosyal Bilimler Atıf Dizini

CiteFactor Academic Scientific Journals

Academia Edu

Cabell's Directories

Directory of Research Journals Indexing

İdeal Online

Cosmos IF

Russian Science Citation Index

MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi

MANAS Journal of Social Studies

e-ISSN / ISSN: 1694-7215
<http://journals.manas.edu.kg>

Yıl/Year

2025

Cilt/Volume

14

Sayı/Issue

3

CONTENTS / İÇİNDEKİLER

Araştırma Makalesi / Research Article

Yazar/Author	Başlık / Title	Sayfa/Page
İlker İŞLER	Millî Mücadele'nin Başlangıcına Dair Toplumcu Gerçekçi Üç Roman: Sınıf Arkadaşları, Esir Şehrin İnsanları, Despot <i>Three Socialist Realistic Novels About the Beginning of the National Struggle: Classmates, People of the Captured City, Despot</i>	900 – 911
Selinay ERGENÇ	Tataristan'da Türkoloji Çalışmaları (XVIII. Yüzyılın Ortalarından 1917 Bolşevik Devrimine Kadar) <i>Turkology Studies in Tatarstan (From the Mid-18th Century to the Bolshevik Revolution in 1917)</i>	912 – 921
Leyla BABATÜRK	Türkçe ve Rusça Eşdeğer Deyimler <i>Equivalent Idioms in Russian and Turkish</i>	922 – 932
Aslıhan ATİK	Din Eğitiminde Yapay Zekâ Destekli Godly Play Yaklaşımı: Hz. Yusuf Örneği <i>Artificial Intelligence Supported Godly Play Approach in Religious Education: The Example of Prophet Yusuf</i>	933 – 945
Meryem KARATAŞ	Şiddet Problemi Bağlamında 2018 DKAB Öğretim Programlarında Şiddete Karşı Kullanılan Argümanlar <i>Arguments Used Against Violence in the 2018 Religious Education Curricula in the Context of the Problem of Violence</i>	946 – 961
Filiz TOPTAN GÜNEŞ ve Şefika Şule ERÇETİN	Eğitim Örgütlerinde Örgütsel Narsisizm ile Kurumsal İtibar Arasındaki İlişki <i>The Relationship Between Organizational Narcissism and Corporate Reputation in Educational Organizations</i>	962 – 974
Gökhan İRHAN	Beden Eğitimi Pedagojisinde Kullanılan Öğretim Modelleri ile İlgili Bilgi Testinin Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması <i>Development of a Knowledge Test on Teaching Models Used in Physical Education Pedagogy: Validity and Reliability Study</i>	975 – 993
Kürşad YILMAZ, Halil ALAKUŞ ve Seher ŞAHİN-YILDIZ	Özel Okul Öğretmenlerinin Sessiz İstifa Deneyimleri: Nitel Bir Araştırma <i>Quiet Quitting Experiences of Private School Teachers: A Qualitative Research</i>	994 – 1012

Yazar/Author	Başlık / Title	Sayfa/Page
Murat YİĞİTTEKİN, Fatma KÖYBAŞI ŞEMİN	Okul Yöneticilerinin İş Süreçlerinde Yapay Zekâ Kullanımına İlişkin Görüşleri: Ankara İli Örneği <i>School Administrators' Views on Using Artificial Intelligence in Their Work Processes</i>	1013 – 1031
Engin DURSUN, Mücella BURSAL	D-8 Ülkelerinde Savunma Harcamalarının Ekonomik Büyümeye Etkisi <i>Effect of Defense Expenditures on Economic Growth in D-8 Countries</i>	1032 – 1046
Fatih KOÇ	Türk Devletleri Teşkilatına Üye Ülkelerde Ortak Bir Siyasi Finansman Önerisi <i>A Proposal for Common Political Financing in the Member States of the Organization of Turkic States</i>	1047 – 1056
Ali AVLAR	Kahramanın Sonsuz Yolculuğu Modeli: Thelma ve Louise Filmi Üzerine Bir İnceleme <i>The Hero's Infinite Journey Model: A Study on the Movie Thelma And Louise</i>	1057 – 1069
Aidai ÖMÜRBEKOVA ve Uğur ÜNAL	Keremet Köç Çizgi Filminin UNESCO Evrensel Değerler Perspektifinden İncelenmesi <i>Analysis of the Keremet Köç Animated Series from the Perspective of UNESCO Universal Values</i>	1070 – 1083
Fırat YOLCU	Türk Basını Bağlamında Gazete ve Dil İlişkisi <i>The Relationship Between Newspapers and Language in The Context of Turkish Press</i>	1084 – 1100
Kubilay ÇELİK	Günümüz Türkiye'sinde Karikatüristlerin Basın Özgürlüğüne Yaklaşımı <i>Cartoonists' Approach to Freedom of the Press in Today's Turkey</i>	1101 – 1118
Mehmet Akif GÜNAY	Kurumsal Kimliğin Kent Kimliğine Dönüşümü: Şehir Merkezlerinde Mağaza Tabela Tasarımlarının Aynılaşması <i>Transformation of Corporate Identity into Urban Identity: Identification of Store Signage Designs in City Centres</i>	1119 – 1139
Nurgül ÖZDEMİR	Hiper Metin ve Kolektif Bellek: Sovyet Temalı Hashtaglerin İncelenmesi <i>Hypertext and Collective Memory: An Analysis of Soviet Themed Hashtags</i>	1140 – 1156
Özcan PALAVAN, Bilge GÜLTEKİN	Göçebe Kültür ve Dijital Bağlantılar: Yörükler Arasında Sosyal Medya Kullanımı <i>Nomadic Culture and Digital Connections: Social Media Use Among The Yörük</i>	1157 – 1170
Sinem YELES KARAMAN ve Şükrü BALCI	Medya Okuryazarlığının Medya Ön Yargıları, Yalan Haber Paylaşımı ve Medya Haberlerine Güven Üzerindeki Etkileri <i>Effects of Media Literacy on Media Bias, Sharing of Fake News, and Trust in Media News</i>	1171 – 1185
Nermin KİŞİ	TR33 ve TR81 Bölgelerinde Yeşil Dönüşüm ve Yeşil İnsan Kaynakları Yönetimi Uygulamalarının Karşılaştırmalı Bir Analizi <i>A Comparative Analysis of Green Transformation and Green Human</i>	1186 – 1202

	<i>Resources Management Practices in TR33 and TR81 Regions</i>	
Yazar/Author	Başlık / Title	Sayfa/Page
Şerif Ahmet DEMİRDAĞ, Eray TURPCU ve Ali İSKENDER	Pygmalion Etkisi Tutumu İle Örgütsel Bağlılık Arasındaki İlişki: Otel İşletmeleri Çalışanları Üzerine Bir Araştırma <i>The Relationship Between Pygmalion Effect Attitude and Organizational Commitment: A Research On Hotel Employees</i>	1203 – 1221
İpek YAYLALI	Enflasyon Muhasebesi ve Muhasebe Hileleri <i>Inflation Accounting and Accounting Fraud</i>	1222 – 1235
Bora GÜNDÜZYELİ, Furkan Enes İPEK	The Role of Product Placement in Digital Marketing: Insights from World Cinema and Turkish Films <i>Dijital Pazarlamada Ürün Yerleştirmenin Rolü: Dünya Sineması ve Türk Filmlerinden Görüşler</i>	1236 – 1252
Nazan KORUCUK	Tüketici Satın Alma Davranışı Ölçeği: Geçerlik-Güvenirlilik Çalışması <i>Consumer Purchasing Behavior Scale: Validity-Reliability Study</i>	1253 – 1271
Kadir ŞAHİN	Oğuzların Astanası Yengikent: Yazılı Metinler, Arkeolojik Bulgular ve Tarihsel Coğrafya Bağlamında Bir İnceleme <i>Yengikent, the Capital of the Oghuz: An Analysis Based on Written Sources, Archaeological Findings and Historical Geography</i>	1272 – 1296
Ömer ZAIMOĞLU, Nazarov Ağabek JENISBEKULU	Jeti-Asar (Yedi- Asar) Kültürü: Altın-Asar Kalesi’nden Bulunan Runik Yazı Ve Antropomorfik Figür Üzerine <i>Jeti- Asar (Seven Asar) Cuştur: Runic Inscription And Anthropomorphic Figures Found at Altın-Asar Fortress</i>	1297 – 1308
Hatice CENGER	Financial Performance Analysis of Borsa İstanbul-Listed Automotive Firms: A DEA and Benchmarking Approach <i>Borsa İstanbul'da İşlem Gören Otomotiv Firmalarının Finansal Performansının VZA ve Benchmarking ile Değerlendirilmesi</i>	1309 – 1323